

Hvordan kan bransjen bli bedre til å redusere konsekvensene av værmessige påkjenninger?

NVEs Energidager 15.10.2009
Svein Eriksen, KS Bedrift

KS Bedrift – interesseorganisasjon for energibedrifter

- **131 energibedrifter som medlemmer**
- **Kjernen er små og mellomstore selskap med lokal/regional forankring**
- **Store forskjeller i geografiske forhold**
- **Engasjement i lokalsamfunnet utover strømlevering**
- **Deler kundenes interesse for været**

Hva jeg kan bidra med i ”meteorologisk sammenheng”?

- Oppvekst ved bredden av Namsen
- En mannsalder i kraftforsyningen i forskjellige selskaper
- Takkebrev fra Fylkesmannen for en periode som KFR

Dermed lite meteorologi, men tanker og kommentarer basert på egne og medlemmenes erfaringer

Hva slags utfordringer har norske energiselskap hatt?

- **StHans-vinteren i Finnmark (1970-årene?)**
- **Nyttårsorkanen i Møre og Romsdal (1992)**
- **Vesleofsen (1995)**
- **Narve (2006)**
- **Steigen "uten strøm i 5 døgn" (2007)**

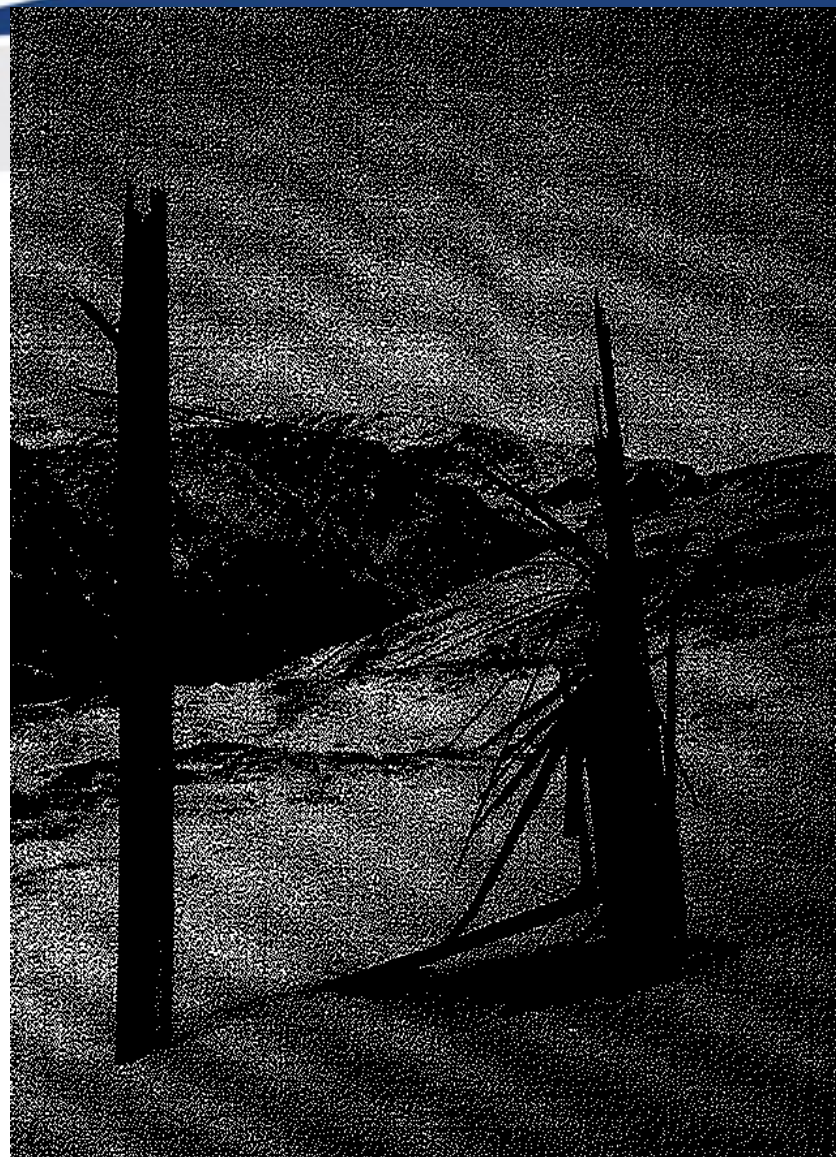
Dvs snøfall, vind, flom, ising – og tilsvarende under utbedringsarbeidet

Hva slags værmessige påkjenninger kan vi vente oss?

NOU, klimatilpasning 25.08.09:

...ikke grunnlag for å peke på klare trender for framtidig stormhyppighet og vindstyrke, men flere undersøkelser konkluderer med at *de sterkeste stormene kan bli mer vanlige*. Erfaringer fra tidligere stormer, særlig nyttårsorkanen 1992, tyder på at samfunnet som helhet har god beredskap for slike hendelser, men *kraftforsyningen ser ut til å bli mer sårbar for ekstrem vind*

- **Norsk vinterlandskap med kraftlinje – hvor?**

Vinterlandskap II

januar 2007

**..det gikk ikke
200 år før neste
gang...**

Hva må vi være forberedt på ?

- **Kraftlinjer blir lagt ned, mange master etter hverandre, med vanskelige værforhold for ordinært arbeid**
- **Begrenset forsyningsmulighet i flere døgn?**
- **Naboene kan ha tilsvarende forhold**
- **Mediepress mot ledelse, jakt etter den ansvarlige**

NVEs og DSBs økte fokus på forsyningsikkerhet og beredskapsarbeid et bidrag til selvhjelp for nettselskapene (men ikke like følbare glede hele tiden....)

”Strømløst samfunn” – svikt i den viktigste infrastrukturen?

- Informasjon om at strømmen kan bli borte – hvordan kan og skal det gjøres?
- Må etableres god kontakt med kommunen(e) – lokalt!
- Bevisstgjøre kunder med ”livsviktig” strømbehov – alle som ikke kan akseptere strømstans må sikre seg selv (helse, dyr, prosessindustri, data, telekommunikasjon)
- Til myndighetene: *Still krav til annen infrastruktur enn nettselskapene også!*

Hva kan vi gjøre med forsyningslinjene?

- **Dimensjonering - tilbake til regnestaven?**
- **Tosidig innmating – en kamp om areal og utsikt, og mot konsesjonsmyndigheter?**
- **Kabling – er vi klar for kostnadene?**
- **Provisoriske tekniske løsninger for kritiske hendelser**

En utfordring for kommende reinvesteringsperiode

Hva kan vi gjøre nærmere kundene?

- **Reserveforsyning til trafostasjoner og kopleingspunkt i nettet – forberedelse for aggregatilkopling**
- **Aggregatilkopling hos enkeltkunder**

Hva kan vi gjøre organisatorisk?

- **Beredskapsplan og øvelser**
- **Samarbeid med naboer, og med "vennskapseverk"?**
- **Avtaler med entreprenører/leverandører (materieill og utførerkompetanse)**
- **Oversikt over aggregater, avtale om bruk**
- **Planer for delvis forsyning (prioritert og periodevis)**

Koordinering og kontakt med lokale myndigheter må til

Hvordan bli bedre til å redusere konsekvensene av uvær?

- **Bevisstgjøring ved bygging og drift i det daglige, og en ekstra omtanke for etablering av mental beredskap**
- **Trene/tenke beredskap på kysten eller fjellet i mørke midtvintersdager, når yr.no varsler uvær?**
- **Bidra til å bevare den innsatsviljen som finnes blant everksansatte – ”alene på vakt” en fjern følelse når det skjer noe..**

Takk for meg – og lykke til for dem som møter den neste lille eller store utfordringen i møtet med ”meteorologiske krefter”